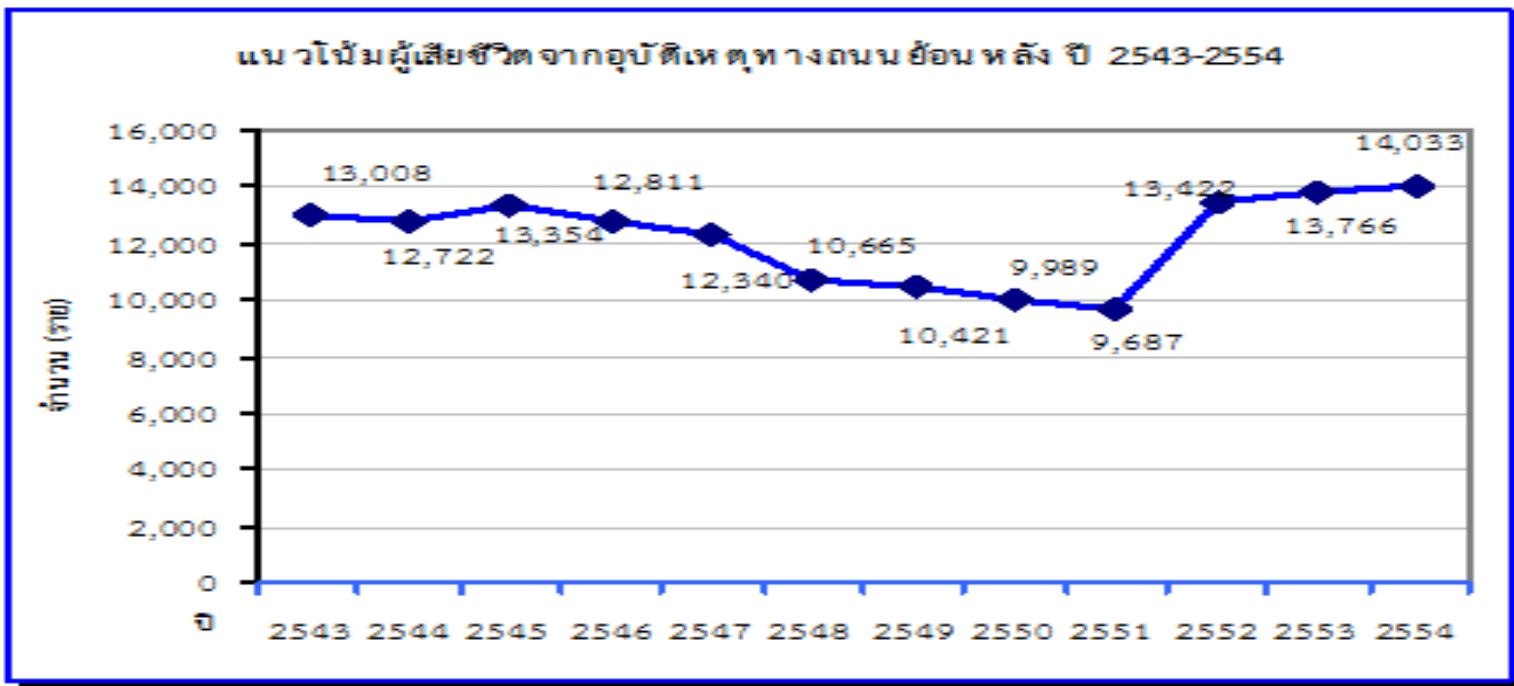

กรมควบคุมโรค & การป้องกันและลดการตาย จากอุบัติเหตุทางถนน

โดย นางนงนุช ตันติธรรม
สำนักโรคไม่ติดต่อ

สถิติการตายจากอุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย

แหล่งข้อมูล : ปี 2543-2551 ข้อมูลจากกรมบัตร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

: ปี 2552-2554 ข้อมูลจากกรมบัตรร่วมกับหนังสือรับรองการตาย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

คนหนุ่มสาว ไปตายบนถนน แก่มาต้องหาหุ่นยนต์มาดูแลพวกเรา

ภาพจากที่ประชุม ตำรวจ เดือนกรกฎาคม 54

เครื่องช่วยหายใจเข้าแถวอยู่นอกไอซียู

ลูกน้องปรึกษามาทาง Internet ว่า “ด่วนมากช่วยตัดสินใจด้วยครับ”

เหยื่อเมา
เล่นอยู่บนศาลา
มาเป็นคนพิการ

เหยื่อและสิ่งคุกคาม

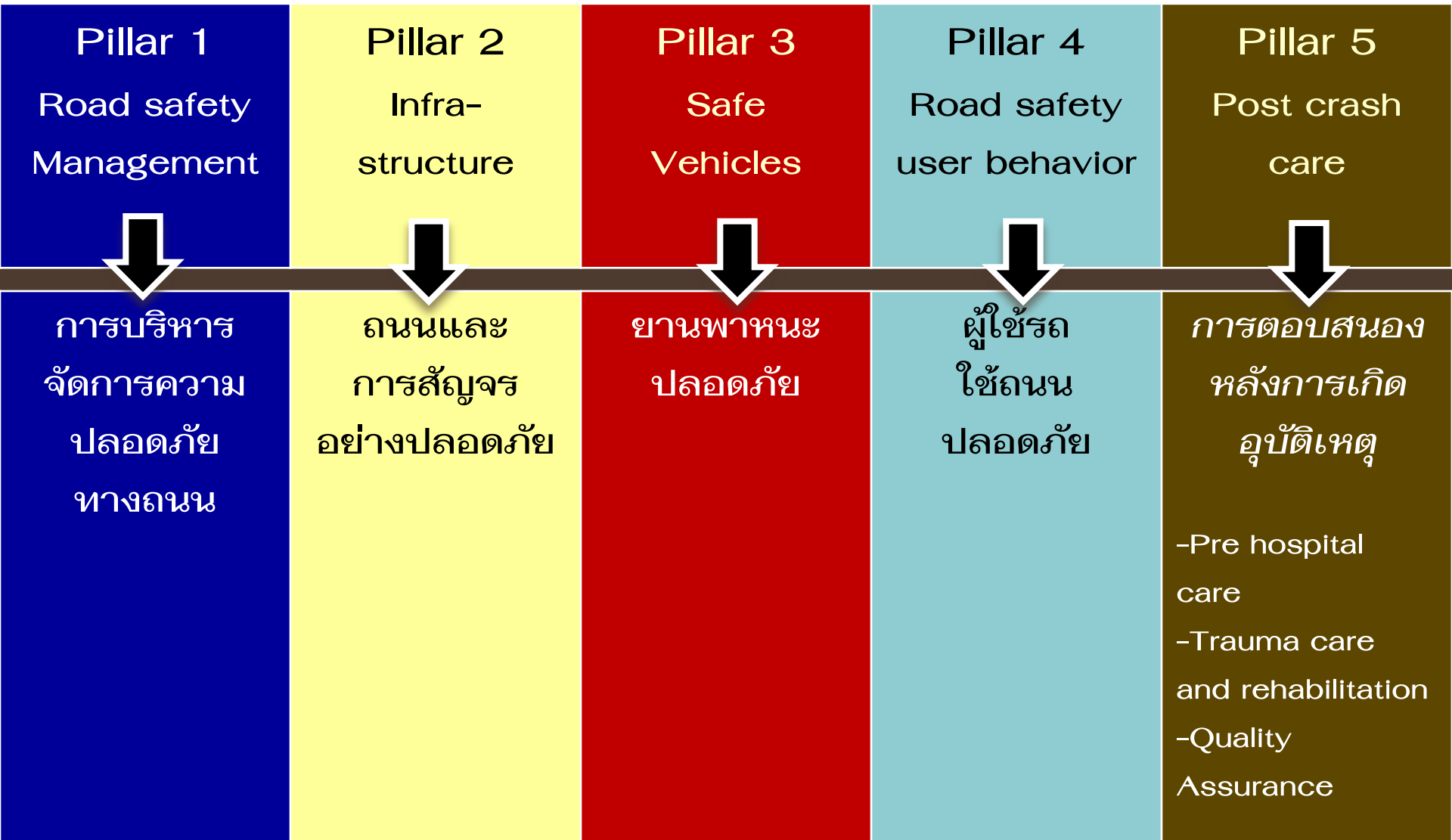
คนขายเหล้าได้ทำอะไรที่สุด

“ทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน” Decade of Action

- 👍 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ กำหนดให้ “ปี 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน (Decade of Action for Road Safety)”
- 👍 กำหนดเป้าหมายลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 10 คน ต่อประชากรแสนคนในปี 2563

กรอบทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน

5 เสาหลัก

8 ประเด็นสำคัญของรัฐบาล .. ที่นำมาขับเคลื่อน “ทศวรรษความปลอดภัยทางถนน”

1. การสวมหมวกนิรภัย 100 %
2. การจัดการความเร็ว
3. เมาแล้วขับ
4. สมรรถนะผู้ใช้รถ ใช้ถนน (เช่น การออกใบอนุญาต ขับรถที่มีคุณภาพ)
5. ยานพาหนะที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย
6. การจัดการจุดเสี่ยง
7. การดูแลรักษา
8. พัฒนาระบบบริหารจัดการ (กลไกนโยบาย ตัวชี้วัดข้อมูล ติดตาม-ประเมินผล วิจัย , พัฒนาบุคลากร)

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลปัจจุบัน

๔.๕ นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

๔.๕.๖ “ลดอุบัติเหตุและความสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรให้เหลือน้อยที่สุด ส่งเสริมการเตรียมการเดินทางและการใช้การขนส่งอย่างปลอดภัย โดยน้อมนำหลักการแก้ไขปัญหามหาจราจรตามแนวพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และถือเป็น “วาระแห่งชาติ” ที่ต้องดำเนินการอย่างเข้มข้นในทุกพื้นที่ของประเทศ”

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา
วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔

ภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข ใน “ทศวรรษความปลอดภัยทางถนน”

1. การพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ต้องทำความเข้าใจถึงการใช้นิยามการตายให้เป็นสากล สามารถเปรียบเทียบกับนานาชาติได้
2. การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน การรักษาและฟื้นฟูผู้บาดเจ็บได้ของบกลางจากรัฐบาล เพื่อพัฒนาในส่วนของการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และ พัฒนาศูนย์อุบัติเหตุ (Trauma Center)
3. โครงการ “ปีแห่งการรณรงค์ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์” ต้องติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ดูได้จาก การบาดเจ็บที่ศีรษะของผู้ใช้รถจักรยานยนต์

ภารกิจเร่งด่วน ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(นายแพทย์ประติษฐ สินธวณรงค์)

1. พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินรองรับอุบัติเหตุจราจรโดยเฉพาะ
เทศกาลปีใหม่ที่จะมาถึง

2. การดูแลกลุ่มต่างๆ ผ่านทางศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พึ่งได้ /และโครงการและ
โครงการเพื่อเด็กและสตรี

3. การแก้ปัญหายาเสพติด เน้นการป้องกันให้เป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติด

4. ปรับปรุงคุณภาพการบริการประชาชน เพื่อลดคิวและระยะเวลารอแพทย์

5. จัดหมอใกล้บ้านใกล้ใจทุกคนเร็วขึ้น ติดต่อดีตลอดเวลา

6. การดูแลส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัยและกลุ่มโรค

7. ขยายการบูรณาการการจัดบริการผู้ป่วยที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศของ 3
กองทุนสุขภาพภาครัฐ

8. โครงการในพระราชดำริ เพื่อเป็นผลงานถวายทุกพระองค์

9. การทบทวนงบประมาณเงินกู้ (DPL) ให้มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า ตรงต่อความต้องการ

นโยบายด้านอุบัติเหตุทางถนน ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เน้นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ๔ ประเด็น ได้แก่

1. **การสวมหมวกนิรภัย** ตั้งเป้า ให้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ต่อปี
(ค่าเฉลี่ยการสวมหมวกปี ๒๕๕๔ = ๔๖%)
2. **การดื่มแล้วขับ** ให้มีบังคับใช้กฎหมาย “เมาแล้วขับ” ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑
3. **การขับเร็ว** เร่งให้มีการรณรงค์ และ บังคับใช้กฎหมาย โดยเพิ่มเทคโนโลยีตรวจจับความเร็วให้เพียงพอ
4. **การใช้เข็มขัดนิรภัย** ให้มีการรณรงค์ และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะรถโดยสารสาธารณะ

ตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข

เป้าหมายอีก 5 ปี

อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน

ไม่เกิน 13 ต่อประชากรแสนคน

(ปัจจุบัน 21.89 ต่อประชากรแสนคน)

กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้บาดเจ็บ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้ง Pre-hospital care, In-hospital โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ER quality, Trauma center, Rehabilitation
2. การพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนให้มีความถูกต้องและเป็นเอกภาพ ใช้ नियามการตายที่เป็นสากล (ตายภายใน 30 วันหลังเกิดอุบัติเหตุ)
3. บริหารจัดการข้อมูลและการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของประเทศ

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการเฝ้าระวังและติดตามประเมินผล

- สสจ./รพ. มีคณะทำงานข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนเพื่อนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในที่ประชุมราชการของจังหวัด/อำเภออย่างสม่ำเสมอ เพื่อผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ ชี้ประเด็นปัญหาและเผยแพร่สู่สาธารณะ
- สสจ./รพ. ประสานทำความเข้าใจกับโรงพยาบาลในพื้นที่ ในเรื่องการใช้นิยามการตายจากอุบัติเหตุทางถนนที่เป็นสากล (นับตาย 30 วันหลังเกิดเหตุ) และกำชับให้มีการกรอกข้อมูลระบุรายละเอียดของสาเหตุการตายในหนังสือรับรองการตายให้ชัดเจน (แบบรายงาน ทร 4/1)

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการเฝ้าระวังและติดตามประเมินผล (ต่อ)

- สสจ./รพ. รวบรวมและรายงานข้อมูลการบาดเจ็บที่ศีรษะในผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนส่งมายังส่วนกลาง เพื่อใช้ในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์การสวมหมวกนิรภัย 100% ของรัฐบาล
- ในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญ เช่น อุบัติเหตุหมู่ อุบัติเหตุรถสาธารณะ อุบัติเหตุทางถนนกับบุคลากรสาธารณสุข หรือ อุบัติเหตุกับกลุ่มเด็ก/เยาวชน ให้มีการสืบสวนสาเหตุ โดยทีม SRRT เพื่อนำผลจากการสืบสวนมาใช้วางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาดต่อไป

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

2. ด้านการป้องกัน

- สสจ./รพ. กำหนดให้พื้นที่ในหน่วยงานเป็นเขตสวมหมวกนิรภัยและการใช้เข็มขัดนิรภัย 100 % ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เริ่ม 1 กรกฎาคม 2555 ให้รายงานอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ที่ผ่านเข้า-ออกในพื้นที่ของหน่วยงานทุกเดือน ทาง www.thaincd.com
- สสจ./รพ. /อสม. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ตลอดปี ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการแก้ไขปัญหานี้ใน 4 ประเด็น คือ หมวกนิรภัย เมา ขับรถเร็ว และ เข็มขัดนิรภัย รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข / อสม. ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชน

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

2. ด้านการป้องกัน (ต่อ)

- สสจ./รพ./สอ. ทำการสำรวจและติดตั้งเข็มขัดนิรภัยในรถยนต์ของหน่วยงานทุกที่นั่ง โดยเฉพาะ “รถตู้” ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร
- สสจ. ผลักดันให้เกิดต้นแบบ "อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง" ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน อย่างน้อย ๑ อำเภอ/จังหวัด โดยประสานความร่วมมือด้านวิชาการจากกรมควบคุมโรค และ สคร.
- กรณีการเช่าเหมารถทัศนาวจรให้คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย โดยปฏิบัติตามข้อแนะนำในการเช่าเหมารถเป็น Check list

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

2. ด้านการป้องกัน (ต่อ)

- สสจ. ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนให้มีการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ โดยเฉพาะกรณีการขายสุรา ให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี รวมถึงการขายสุราในสถานที่และเวลาที่ห้าม ขาย การเร่ขาย การโฆษณาหรือส่งเสริมการขาย (ลด แลก แจก แถม) และการดื่มบนยานพาหนะในทาง

3. ด้านการช่วยเหลือหลังเกิดอุบัติเหตุ

รพ. พัฒนาระบบการดูแลรักษาผู้บาดเจ็บ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้ง Pre-hospital care, In-hospital โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ER quality, Trauma center, Rehabilitation

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

3. ด้านการช่วยเหลือหลังเกิดอุบัติเหตุ

- กระทรวงมีแผนพัฒนาระบบบริการ สาขาอุบัติเหตุ (Service Plan : Trauma Center) แบ่งเป็น 12 พวงบริการ

ตัวชี้วัดของพวงบริการและจังหวัด

1. อัตราตายผู้บาดเจ็บที่ศีรษะที่ไม่ใช่ Cerebral concussion ลดลง
2. อัตราตายผู้บาดเจ็บหลายระบบ (S00-S99) สองอวัยวะขึ้นไป และ T07 ลดลง
3. ความสำเร็จของการจัดตั้งเครือข่าย

จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

3. ด้านการช่วยเหลือหลังเกิดอุบัติเหตุ

ตัวชี้วัดระดับโรงพยาบาล

(เฉพาะที่กำหนดเป็น Trauma Center)

1. อัตราตายผู้บาดเจ็บที่ศีรษะที่ไม่ใช่ Cerebral concussion ลดลง
2. อัตราตายผู้บาดเจ็บหลายระบบ (S00-S99) สองอวัยวะขึ้นไป และ T07 ลดลง
3. การทบทวนผู้เสียชีวิตที่มีโอกาสรอดมากกว่า 0.75 ($PS > 0.75$)

โครงการป้องกันและลดการตาย จากอุบัติเหตุทางถนน

ของกรมควบคุมโรค

วัตถุประสงค์

- 1** เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน และกลไกการติดตาม กำกับ ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนิยามที่เป็นสากล รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ
- 2** เพื่อพัฒนาศักยภาพทีมจัดการข้อมูลในระดับจังหวัดให้สามารถนำข้อมูลจากหลายแหล่งไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่
- 3** เพื่อให้ได้ต้นแบบการดำเนินงานป้องกันและลดการตายจากอุบัติเหตุทางถนนแบบบูรณาการ เน้นการบังคับใช้กฎหมาย (โดยใช้หลัก 5 ส. : สารสนเทศ สหสาขา สุดเสียง ส่วนร่วมของพื้นที่ และสุดคุ้ม)

พื้นที่เป้าหมาย

1. พระนครศรีอยุธยา
2. ชลบุรี สงขลา
3. นครราชสีมา พัทลุง
4. เชียงราย
5. เพชรบูรณ์
6. นครปฐม
7. นครศรีธรรมราช
8. ตรัง
9. น่าน
10. สุโขทัย
11. กรุงเทพฯ (บกน.3)
12. สงขลา
- และ 13. กองบังคับการตำรวจทางหลวง

การดำเนินการ/กิจกรรม

มุ่งเน้นให้ใช้โครงสร้างที่มีอยู่ในจังหวัด (ศปถ.จังหวัด/ สอจร.) มีการบูรณาการงานร่วมกัน แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนกลาง (5,929,000 บาท)

เน้นการทำงานในระดับนโยบายที่จะผลักดันให้เกิดกลไก การติดตามกำกับและประเมินผล ผ่านโครงสร้างต่างๆ

ส่วนภูมิภาค (45 ล้านบาท)

ร่วมกับแผนงานสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูบัตเหตุ จราจรในระดับจังหวัด (สอจร) และ โครงการพัฒนาระบบ ข้อมูลการสืบสวนและป้องกันอุบัติเหตุแบบบูรณาการ (สตช.)

กิจกรรมของส่วนกลาง (สนับสนุนพื้นที่)

1. จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการฯ
2. จัดประชุมชี้แจงจังหวัดนำร่อง 389,000 บาท
3. ผู้ตรวจราชการ/ทีมนิเทศ ติดตาม
4. ตรวจสอบเสริมพลัง (คณะกรรมการ/คณะทำงาน)
5. การประเมินผล โดย สวรส.
6. ถอดบทเรียนการดำเนินงานของจังหวัด
7. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมของส่วนกลาง (พัฒนาระบบข้อมูล)

1. จัดประชุมคณะทำงานด้านการบริหารจัดการข้อมูล และการติดตามประเมินผล
2. การบูรณาการระบบข้อมูล 3 ฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นเอกภาพและเป็นสากล
3. จัดการอบรมพัฒนาศักยภาพในการนำข้อมูล ไปใช้ประโยชน์สำหรับทีมข้อมูล
4. จัดทำระบบการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการ

กิจกรรมของพื้นที่นำร่อง

- จัดการปัญหาอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลทางระบาดวิทยา
- เน้นมาตรการบังคับใช้กฎหมาย โดยได้รับงบประมาณที่สนับสนุนพื้นที่
 - * สภ.ละ 5,000 บาท/เดือน
 - * คณะทำงานของจังหวัด ๆ ละ 50,000 บาท/เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

● ระดับพื้นที่ (จังหวัด-อำเภอ)

- เกิดต้นแบบการจัดการข้อมูลแบบบูรณาการ (5 ส.) ในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ (นำร่อง) โดยเน้นเรื่องการสืบสวนหาข้อมูล อุบัติเหตุทางถนนที่ถูกละเลยและครบถ้วนอย่างเป็นระบบโดยหน่วยงานตำรวจท้องที่เกิดเหตุร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

- เกิดชุดความรู้ (ถอดบทเรียน) การจัดการข้อมูลแบบบูรณาการ ในระดับจังหวัด-อำเภอ (นำร่อง) เพื่อวางแนวทางขยายผลต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

● ระดับส่วนกลาง

- เกิดนโยบายและกลไกสนับสนุนการจัดการข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะการกำหนดตัวชี้วัด และ โครงสร้าง คณะทำงานที่ชัดเจน
- เกิดระบบข้อมูลและกลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน แก้ไขและป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่นำร่อง ทั้งใน ส่วนกลาง-เขตตรวจราชการ-จังหวัด-อำเภอ
- เกิดระบบจัดการข้อมูลการเสียชีวิต ที่ตรงกับนิยามการตายที่เป็นสากล

สคร. ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดที่รับผิดชอบ
2. ประสาน/ผลักดันให้จังหวัดดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามสาเหตุ ผ่านทางเครือข่ายภาคีด้านอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่
3. ร่วมรณรงค์ ส่งเสริมความปลอดภัยทางถนนกับหน่วยงานในพื้นที่เน้นหนักใน 4 ประเด็น คือ หมวกนิรภัย เมาแล้วขับ ขับรถเร็ว และ เข็มขัดนิรภัย
4. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลร่วมกับทีมผู้ตรวจราชการกระทรวง
5. ให้การสนับสนุนด้านวิชาการกับจังหวัดเพื่อให้ดำเนินการ "อำเภอควบคุมโรคเข้มแข็ง" ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอุบัติเหตุทางถนน อย่างน้อย ๑ อำเภอ/จังหวัด
6. ให้การสนับสนุนวิชาการด้านการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนนกับพื้นที่ที่รับผิดชอบ
7. ประชาสัมพันธ์/บังคับใช้กฎหมาย : การขายสุราให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี รวมถึงการขายสุราในสถานที่และเวลาที่ห้ามขาย การเร่ขาย การโฆษณาหรือส่งเสริมการขาย (ลด แลก แจก แถม) และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การห้ามดื่มบนทาง รวมทั้งสุ่มสำรวจการขายสุราในเวลาและสถานที่ที่ห้ามขาย ในช่วงเทศกาล

ସର୍ବସର୍ବ